

به نام خداوند بخشنده مهربان

دانشگاه شهید بهشتی

اخلاق و آیین رفتار حرفه ای

به مناسبت روز حسابدار

تهیه کننده:

وحید منتی

استادیار گروه حسابداری دانشکده مدیریت و حسابداری

۱۶ آذر ۱۳۹۹

تبریک روز حسابدار و هفته حسابداری

حرفه حسابداری یکی از ستون های اصلی شفافیت و درستکاری هر کشوری تلقی می گردد. حسابداران در هر نوع شخصیت حقوقی (شرکت، موسسه و...) خدمات حرفه ای ارائه می کنند. روز حسابدار و هفته حسابداری را به کلیه حسابداران، حسابرسان، حسابرسان داخلی، دانش آموزان، معلمان، دانشجویان و استادان حسابداری، پیشکسوتان حرفه و همه کسانی که با رعایت موازین حرفه ای و اخلاقی، خدمات با کیفیت به جامعه ارائه نموده و باعث رشد و اعتلای این حرفه می شوند و بدون توجه به اجرو پاداش برای این حرفه قدم برداشته و کوشش می کنند، تبریک عرض می کنم و برای ایشان آرزوی سلامتی، بهروزی و سربلندی را دارم.

اهمیت حسابداری

- ❑ حسابداری و حسابرسی پایه های ستون شفافیت کشور است.
- ❑ کل جامعه از خدمات حسابداران استفاده می کنند.
- ❑ حسابداری هسته اصلی کنترل داخلی در سازمان هاست.
- ❑ حسابداران پایه های اصلی سازوکار های حاکمیت شرکتی اند.
- ❑ الان حضور سرمایه گذاران در بورس به چند ده میلیون رسیده و اهمیت استفاده کنندگان از محصولات حسابداری رشد چشم گیر یافته است.

حسابدار حرفه ای؟

کسب تخصص
مهارت، تجربه
مفید و ارتقای
دانش آنها

رعایت اخلاق
و آیین رفتار
حرفه ای

خدمات با کیفیت به
جامعه

اخلاق چیست؟

- اخلاق وظیفه نگر / گرا (تکلیف مدار)
- اخلاق پیامدنگر / گرا (نتیجه گرا، سودگرایی)
- اخلاق فضیلت نگر / گرا

□ حسابداران کدام مکتب باید بپذیرند؟

به نظر می رسد آیین رفتار حرفه ای (اخلاق کاربردی) جزو مصادیق قانونی و حقوقی است و مکتب وظیفه بر آن حاکم است یعنی حسابداران بدون توجه به پیامدهای هر عمل، مکلف به اجرای وظایف و آیین رفتار حرفه ای هستند

حرفه چیست (هال، ۱۹۶۸)؟

1. وجود نهادهای حرفه ای به عنوان مرجع
2. اعتقاد به ارائه خدمت به جامعه
3. اعتقاد به خود تنظیمی
4. در صحنه بودن و ماندن (بدون توجه به انگیزه های پاداش)
5. خودمختاری و استقلال

قدیمی ترین ارجاع آیین رفتار حرفه ای حسابداران (علی مدد، ۱۳۹۳، ص الف)

محمد مهدی فروغ اصفهانی در کتابی خطی به نام فروغستان به سال ۱۲۵۸ هجری قمری در مورد «آنچه بر مستوفی لازم است» چنین آورده است:

اول آنکه مستوفی (محاسب) باید امین و راست قلم و حافظ اسرار باشد که اگر خیانتی و انحرافی در عمل او ظاهر شود سر رشته او را اعتباری نماند و سعی او ضایع گردد ...

دوم آنکه صلاح اندیش باشد و نه کافر کیش و صلاح سلطان و خیر خود را در صلاح کار رعیت داند ...

سیم آنکه آنچه پرسند از روی سر رشته جواب دهد و اگر در حفظ هم داشته باشد باز رجوع نماید که خبط از او صادر نگردد ...

چهارم آنکه خود نویسنده باشد و کلی اعتمادش به حرف محرز نباشد و خلاصه سر رشته جات و محاسبات را خود از روی فهمیدگی نویسد و پیش خود ضبط کند.

.....

هفتم آنکه در علوم متعلقه به اعمال نویسندگی و سیاق ماهر و با وقوف کامل باشد ...

اصول بنیادی حرفه حسابداری

درستکاری

رازداری

خبرگی و صلاحیت

واقع بینی

رفتار و آداب حرفه ای

راستگویی

راستی کن، که راستان رستند
راستگاران بلندنام شوند
یوسف از راستی رسید به تخت
گر بدی دامنش گرفت چه باک؟
راست گوینده راست بیند خواب
چون درو بود راست کرداری

در جهان راستان قوی دستند
کجروان نیم پخته خام شوند
راستی کن، که راست گردد بخت
چکند دست بد به دامن پاک؟
خواب یوسف که کج نشد، دریاب
خواب او گشت قفل بیداری

اوحدی مراغه ای

نیک کرداری یا درستکاری

و گر بد کنی، جز بدی ندروی
به گیتی ممانید جز نام نیک
که نیکیست اندر جهان یادگار
تو رو تخت شاهی به آیین بدار
جز از نیک‌نامی و فرهنگ و داد
ز کردار نیکی پشیمان کراست
به نیکی گرای و به نیکی بکوش
ز گفتار نیکو و کردار زشت

شبی در جهان شادمان نغوی
هرآنکس که خواهد سرانجام نیک
نماند بکس جاودان روزگار
بگیتی جز از تخم نیکی مکار
ز کردار گیتی مگیرید یاد
که دل بر پشیمانی او گواست
بهر نیک و بد پند دانا نبوش
ستایش نیابی نه خرم بهشت

حکیم ابوالقاسم فردوسی

رفتار و آداب حرفه ای

از خدا جوییم توفیق ادب
بی ادب تنها نه خود را داشت بد

بی ادب محروم گشت از لطف رب
بلک آتش در همه آفاق زد

مولانا، مثنوی معنوی، دفتر اول

واقع بینی

آینه ، چون نقش تو بنمود راست

خود شکن آینه شکست خطاست

راز داری

خویشن داری و خموشی را
گر زبان بینی، از بیان بینی
توانی نهفت ، دیگر بار
رازدل، پیش دوستان مگشای

هوشمندان، حصار جان دانند
ورزبون کردی، از زبان دانند
قصه‌ای را، که این و آن دانند
گر نخواهی، که دشمنان دانند

رهی معیری

Why It's Hard To Be Good

Al Gini

author of THE IMPORTANCE OF BEING LAZY

چرا خوب بودن دشوار است؟ چرا اخلاقی عمل کردن سخت است؟

به اعتقاد نویسنده آگاه نبودن افراد (مرتکب) از نتیجه و پیامد های عمل مهمترین دلیل برشمرده است.

توصیه وارن بافت:

من از کارکنان خود می خواهم که از خود بپرسند که مایلند در مورد کار و مسئولیت آنها، گزارشی توسط یک گزارشگر معروف و مطلع در صفحه اول روزنامه صبح روز بعد - که توسط همسر، فرزندان و دوستان آنها خوانده می شود - چاپ شود؟

فرصت شغلی

- کسب مهارت های سخت
- کسب مهارت های نرم
- ورای گستردگی ظاهری، جامعه خیلی کوچک است.
- اخلاق، درستکاری بزرگترین سرمایه یک حسابدار است که در نبود آن بقیه خصائص بی ارزش هستند.

توصیه ۱

در پایان تنها شهرت شما مهم است ... پس عاقلانه آن را مدیریت کنید.

توصیه ۲

کسی که می پرسد ۵ دقیقه احمق است اما کسی نمی پرسد، برای همیشه احمق باقی خواهد ماند.

ضرب المثل چینی

توصیه ۳

هیچ کسی فکر نمی کند که یک مجرم باشد اما در لبه پرتگاه شیب‌داری هستیم که در یک چشم بر هم زدن و با برداشتن یک گام اشتباه ممکن است، سقوط کنیم (مجرم شویم)

سینتیا کوپر

توصیه ۴

اگر برای شهرت خود ارزش قائل هستید، با افراد معتبر ارتباط برقرار کنید، زیرا تنها بودن از بودن در یک شرکت بد، بهتر است.

توصیه ۵

□ آموزگاران در را باز می کنند، شما خود وارید شوید.

ضرب المثل چینی

□ دانشجو باید کوشش کند چیزی بیش از استادش به دست آورد که این خود ارج نهادن به استاد است.

استاد نظام الدین ملک آرای

توصیه ۶

□ متن آیین اخلاق و رفتار حرفه ای حسابداران رسمی را دانلود کنید و سرلوحه کار خود قرار دهید.

۱- چرا حسابداران سوگند یاد می کنند؟ (استاد نظام الدین ملک آرای)

□ طبق قانون تعهد و هماهنگی، هنگامی که با انجام دادن کاری متعهد می شویم، رفتار و کردار و باورهای ما با آن هماهنگ و تنظیم می شود. طبق قانون جذب، در عمل با چیزی هماهنگ و تنظیم شویم که ذهن ما نسبت به آن متعهد شده است.

گرم گرمی را کشید و سردی، سرد

در جهان هر چیز، چیزی جذب کرد

۲- آیا حسابداران در ادای سوگند مسئولیت جمعی دارند؟ (استاد نظام الدین ملک آرایبی)

□ اگر چه دسته جمعی به طور دسته جمعی در مراسم سوگند شرکت می کنند، اما هر یک در اجرای کامل این سوگند مسئولیت فردی دارند و بدون هیچ قید و شرطی ملزم به رعایت آن هستند.

ساعتی میزان آنی، ساعتی موزون آن بعد از این میزان خود شو، تا شوی موزون خویش

۳- آیا پایبندی حسابداران به اخلاق و رعایت آیین رفتار حرفه ای به تنهایی کافی است؟

(استاد نظام الدین ملک آرابی)

□ طبق قانون شجاعت و جرات، حسابداران نمی توانند تنها به رعایت اخلاق و رفتار حرفه ای، در گفتار و کردار خویش، بسنده کنند بلکه هنگامی که به فساد و جریان های مالی غیر قانونی پی بردند باید و شجاعت و جرات ابراز و گزارش آن را هم به طور صحیح و کامل داشته باشند. ترس از دست دادن کار یا لقمه نانی، می تواند این نقش را در مواردی کم اثر یا بی اثر کند.

تا در هوس لقمه نانی، نانی
هر چیز که در جستن آنی، آنی

تا در طلب گوهر کانی، کانی
این نکته رمز اگر بدانی، دانی

